

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/212/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215203287
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2215203287.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Vladimír Kán, advokát, so sídlom Nám. M. Benku 9-C1, Bratislava, proti žalovanej: M. M., nar. X.X.XXXX, bytom N. nám. XXXX/X, F. B., o zaplatenie 70,70 eur, o odvolaniach žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 10.12.2015, č. k. 8C/125/2015-33, takto

rozhodol:

I. Odvolanie zo dňa 10.2.2016 sa o d m i e t a .

II. Odvolanie zo dňa 15.3.2016 sa o d m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie rozhodol vo výroku I., že konanie o zaplatenie 25,70 eur zastavuje, vo výroku II., že odporkyňa (žalovaná) je povinná zaplatiť navrhovateľovi (žalobcovi) 45 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a vo výroku III., že žiaden z účastníkov (zo strán) nemá právo na náhradu trov konania. Právne svoj rozsudok odôvodnil ustanovením § 760, § 772 veta prvá Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 1 písm. e), písm. m), § 8 ods. 5 veta prvá, ods. 6, § 14 ods. 1 písm. d), ods. 2 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach. Vecne dôvodil tým, že odporkyňa (žalovaná) podľa zmluvy o preprave mala za prepravu zaplatiť vopred stanovené cestovné v sume 0,70 eur, a to označením zakúpeného cestovného lístka alebo zakúpením časových predplatných lístkov, ale nezaplatila ani jedným z možných spôsobov a napriek tomu dopravný prostriedok navrhovateľa (žalobcu) ako dopravcu použila na svoju prepravu, čím porušila svoju povinnosť, vyplývajúcu jej zo zmluvy o preprave, prepravného poriadku a tarify navrhovateľa (žalobcu), preto bola povinná zaplatiť cestovné vo výške základného cestovného. V zmysle prepravného poriadku navrhovateľa (žalobcu) vznikla jej povinnosť zaplatiť aj pokutu vo výške 70,00 eur, čo tiež neurobila na mieste samom pri kontrole. Čiastočnú úhradu v sume 25,70 eur vykonala odporkyňa (žalovaná) dňa 10.10.2014 a navrhovateľ (žalobca) v tejto časti vzal svoj návrh späť. Keďže návrh (žalobu) v tejto časti vzal navrhovateľ (žalobca) späť pred prvým pojednávaním, bolo konanie v tomto rozsahu zastavené v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku a vo zvyšnej časti návrh (žaloba), čo do sumy 45,00 eur však bol dôvodný, a preto v tomto rozsahu bolo návrhu (žalobe) vyhovené. V časti o trovách konania rozsudok právne odôvodnil ustanovením § 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vecne tým, že zastavenie konania zaviniel navrhovateľ (žalobca) a v tomto rozsahu trovy navrhovateľa (žalobcu) neboli účelné, navrhovateľ (žalobca) bol úspešný, čo do zaplatenia zvyšnej sumy, avšak trovy neboli navrhovateľovi (žalobcovi) priznané, nakoľko ide o drobný spor, svojou povahou jednoduchú vec, paušalizovaný návrh, v ktorom sa mení len údaj o osobe odporcu, dátum a číslo porušenia.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 45 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, podala len žalovaná dňa 10.2.2016 odvolanie a dňa 15.3.2016 odvolanie, ktoré obe odvolania mali totožný obsah. Uviedla, že vykonala úhradu 25,70 eur, čo predstavuje 25 eur pokuty a základné cestovné 0,70 eur. Sumu 25 eur pokuty považuje za primeranú za svoj prečin. Vzhľadom na to, že zákon číslo 56/2012 Z. z. umožňuje dopravcovi určiť sankčnú úhradu najviac do stonásobku základného cestovného, žiada žalovaná, aby súd požiadal ústavný súd o preskúmanie primeranosti a dôvodnosti uplatňovania plnej výšky pokuty, pretože predmetné zákony stonásobok umožňujú, nie nariaďujú. Stonásobok si totiž žalobca uplatňuje od samého začiatku platnosti takto sformulovaného zákona napriek tomu, že na dráhach vtedy platila prirážka najviac do dvadsaťnásobku základného cestovného. Podotýka, že pri každej jednej jej jazde bez lístka v mestskej hromadnej doprave hrala rolu momentálna nesústredenosť z dôvodu nejakého rozrušenia, prípadne technický problém z jej strany alebo zo strany MHD, nikdy to nebola snaha cestovať načierno. Z týchto dôvodov preto žalovaná žiada, aby ústavný súd zaviazal zákonodarcov k zmene predmetných zákonov tak, aby určovali konkrétnu sumu pokuty v primeranej výške t. j. 25 eura, respektíve maximálne tridsaťnásobok ceny základného cestovného.

3. Žalobca odvolací návrh nepodal.

4. K doručenému odvolaniu sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že má za to, že súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne právne vec posúdil, tvrdenie žalovanej uvedené v odvolaní považuje za bezpredmetné a nevzťahujúce sa k predmetu konania a poukazuje na to, že žalovaná počas celého súdneho konania nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by akýmkoľvek spôsobom spochybňovali nárok žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania podala oprávnená osoba (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), skúmal, či odvolania boli podané včas a dospel k záveru, že odvolania žalovanej boli podané oneskorene, a preto je potrebné ich odmietnuť.

7. Podľa § 47 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

8. Podľa § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdrúže, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

9. Podľa § 57 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

10. Podľa § 57 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

11. Podľa § 57 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

12. Podľa § 362 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

13. Podľa § 386 písm. a) Civilného sporového poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

14. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, konkrétne z doručenky uloženej v spise (porovnaj č. I. 37 spisu), že napádaný rozsudok bol žalovanej doručovaný na adresu jej bydliska prostredníctvom poštového doručovateľa do vlastných rúk, pričom prvý (neúspešný) pokus o doručenie zásielky žalovanej vykonal poštový doručovateľ dňa 16.12.2015 a druhý (rovnako neúspešný) dňa 17.12.2015, kedy bola zásielka uložená na pošte a žalovaná bola o tomto postupe pri doručovaní vyrozumená. Poštový doručovateľ uložil dňa 17.12.2015 zásielku na pošte až do dňa 5.1.2016, ktorá zásielka bola súdu prvej inštancie vrátená dňa 7.1.2016. Následne súd prvej inštancie vykonal opätovne dňa 28.1.2016 pokus o doručenie napádaného rozsudku žalovanej, s tým, že žalovaná si prevzala napádaný rozsudok osobne v infocentre súdu prvej inštancie dňa 26.1.2016 a rovnako dňa 8.3.2016.

15. Úpravou tzv. náhradného doručenia v zmysle § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku zákonodarca nepochybne sledoval cieľ a účel odstrániť určité prípady právnej neistoty spôsobenej bezdôvodným nepreberaním zásielok adresátom a zabrániť snahám spôsobiť prieťahy v konaní alebo dokonca zmať konanie. Pre vznik fikcie doručenia zakotvenej v citovanom ustanovení je predpísané súčasné splnenie nasledujúcich podmienok: a) možnosť náhradného doručenia nie je zákonom vylúčená (napr. § 114 ods. 4 OSP), b) adresát písomnosti nebol pri doručovaní zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržoval, c) doručovateľ nezastihnutého adresáta vhodným spôsobom upovedomil, kedy príde písomnosť doručiť znova (s uvedením dňa a hodiny), d) druhý pokus o doručenie bolo taktiež bezvýsledný, e) adresát písomnosti bol vhodným spôsobom upovedomený o uložení písomnosti na pošte alebo orgáne obce, f) adresát si zásielku počas jej uloženia nevyzdvihol. Pokiaľ z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, neuplatní sa fikcia doručenia v zmysle § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku.

16. Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie vychádza z toho, že adresát sa v čase doručenia (v určitý konkrétny deň) fakticky zdržiava v mieste doručenia a má z tohto dôvodu možnosť si doručovanú zásielku bezprostredne po náhradnom doručení prevziať alebo vyzdvihnúť. Z uvedeného hľadiska je rozhodujúcim deň, kedy sa doručovateľ prvýkrát pokúsil adresátovi doručiť zásielku, nezastihol ho, a preto ho vhodným spôsobom upovedomil, že mu zásielku príde doručiť znova v deň a hodinu uvedenú v upovedomení. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe sa adresát "zdržiava v mieste doručenia" aj vtedy, keď v čase doručenia zásielky nie je fyzicky prítomný na mieste doručenia. Sama neprítomnosť adresáta - odhliadnuc od prípadu jeho "zatajenia sa" (situácie, kedy je prítomný v mieste doručenia, no z určitého dôvodu nechce prísť do kontaktu s doručovateľom) alebo fyzickej či psychickej neschopnosti (situácie, kedy je prítomný v mieste doručenia, z dôvodov fyzickej alebo psychickej indisponovanosti však nie je schopný vstúpiť do kontaktu s doručovateľom) je neprítomnosť adresáta logickým záverom vyplývajúcim z toho, že "nebol doručovateľom zastihnutý". Stav zdržiavania sa adresáta v mieste doručenia však nenarušuje taká jeho neprítomnosť v mieste doručenia, ktorá vyplýva z adresátom zvolenej organizácie bežného pracovného dňa (či už jeho pracovnej, alebo mimopracovnej časti) a nezakladá dôvod brániaci mu prevziať alebo vyzdvihnúť doručovanú zásielku. Inými slovami, adresát sa zdržiava v mieste doručenia, ak v čase doručenia nie je na dovolenke, liečení, pracovnej ceste a podobne mimo miesta doručenia.

17. V súvislosti s obstarávaním podkladov na posúdenie, či bola v prejednávanej veci splnená podmienka "zdržiavania sa v mieste doručenia", súd prvej inštancie Výzvou zo dňa 23.2.2016 doručenou žalovanej dňa 22.3.2016 vyzval žalovanú, aby písomne v lehote 10 dní uviedla, či sa v dňoch 16. a 17.12.2015, t. j. v dňoch vykonania pokusov o doručenie napádaného rozsudku, zdržiavala na adrese svojho bydliska N. N.. XXXX/X, F. B. alebo nie a v prípade, ak sa na adrese svojho bydliska v uvedených dňoch nezdržiavala, aby uviedla, kde sa v tom čase zdržiavala a predložila o tom listiny, ak nejakými disponuje. Dňa 8.3.2016 sa žalovaná osobne dostavila do infocentra súdu prvej inštancie a uviedla, že

si nepamätá, kde sa zdržiavala v dňoch 16. a 17.12.2015. Opätovne súd prvej inštancie Oznamovaním zo dňa 25.4.2016 doručeným žalovanej dňa 31.5.2016 vyzval žalovanú, aby v lehote 5 dní uviedla, kde sa zdržiavala v dňoch 16. a 17.12.2015 a doložila dôkazy, z ktorých bude vyplývať, že sa v tom čase na adrese doručovania nezdržiavala. Na uvedenú výzvu súdu prvej inštancie už ale žalovaná nereagovala žiadnym spôsobom.

18. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že sa v čase prvého i druhého pokusu o doručenie napádaného rozsudku nezdržiavala v mieste doručenia tak, ako to má na mysli ustanovenie § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku. Žalovaná súdu prvej inštancie len vágne oznámila, že si nepamätá, kde sa v dňoch vykonávania pokusov o doručenie napádaného rozsudku zdržiavala a na opakovanú výzvu súdu prvej inštancie na preukázanie tejto skutočnosti už nereagovala. Neudávala, že by bola mimo tohto miesta na dovolenke, na liečení či na pracovnej ceste a v podstate len vyhýbavo odpovedala na výzvu súdu o deficite jej spomienok o týchto skutočnostiach, hoci odstup času od neúspešných pokusov o doručenie zásielky až po výzvu súdu prvej inštancie predstavoval len 10 týždňov. Žiadne dôkazy, ktoré by boli spôsobilé preukázať nezdržiavanie sa v mieste doručenia žalovaná neuvádzala, hoci bolo na žalovanej preukázať tieto skutočnosti. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalovanej sa nepodarilo preukázať nesplnenie tejto podmienky náhradného doručenia. Navyše žalovaná ani nenamietala možný nesprávny postup poštového doručovateľa, keď i v tomto prípade by bolo na žalovanej ako odvolateľke preukázať konkrétne vymedzený vadný postup pošty, a preto odvolací súd vychádzal s prezumpcie správnosti tohto postupu tak, ako to má na mysli ustanovenie § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase doručovania rozsudku.

19. Zo spisu vyplýva, že v prípade žalovanej sa uplatnila tzv. fikcia doručenia do vlastných rúk, žalovanej určená zásielka obsahujúca napádaný rozsudok súdu prvej inštancie bola po prvýkrát doručovaná 16.12.2015, kedy žalovaná nebola doručovateľom zastihnutá. Po druhom neúspešnom pokuse o doručenie bola zásielka uložená v utorok 17.12.2015 na pošte, žalovaná si ju počas jej uloženia nevyzdvihla, a preto sa deň 7.1.2016, kedy bola zásielka vrátená súdu prvej inštancie, považuje za deň doručenia, a to bez právneho významu, či sa žalovaná o uložení zásielky dozvedela a kedy ju fakticky prevzala na pošte.

20. Napádaný rozsudok bolo žalovanej doručený 7. januára 2016 (por. doručenkou na č. I. 37). Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania tak tejto strane sporu, t. j. neskoršej odvolateľke, začala plynúť nasledujúcim dňom (8. januára 2016) a koniec tejto lehoty pripadol na 23. januára 2016. Pretože tento deň bola sobota, je posledným dňom tejto lehoty nasledujúci pracovný deň pondelok 25. januára 2016, ktorý 25. január 2016 bol nielen posledným faktickým, ale zároveň i posledným právnym dňom, kedy žalovaná mohla podať včasné odvolanie. Nebolo pritom rozhodné, či sa žalovaná rozhodne využije možnosť podania odvolania osobne priamo na súde, alebo odvolanie zašle poštou, keďže z hľadiska zachovania lehoty na odvolanie sú totiž obe takéto možnosti zásadne rovnocenné, ale len to, aby najneskôr v posledný deň určenej lehoty príslušné podanie bolo podané priamo na súde alebo na poštovú prepravu. Práve táto podmienka však v prejednávanej veci nebola splnená, pretože žalovaná odvolanie zo dňa 10.2.2016 podala na poštovú prepravu až 10. februára 2016 (por. č. I. 41 spisu) a odvolanie zo dňa 15.3.2016 podala na poštovú prepravu až 15. marca 2016 (por. č. I. 49 spisu). Takéto odvolania preto boli oneskorenými. Následné opakované doručenia napádaného rozsudku žalovanej v dňoch 26.1.2016 (č. I. 38 spisu) a 8.3.2016 (č. I. 42) sú vzhľadom na vyššie uvedené závery právne irelevantné.

21. Vzhľadom k tomu, že obe odvolania podala žalovaná oneskorene, odvolací súd musel oneskorene podané odvolania odmietnuť a nemohol podrobiť napádaný rozsudok odvolaciemu prieskumu, t. j. nemohol skúmať vec v merite.

22. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté analogicky ako pri zastavení konania podľa § 396 ods. 1 v spojení § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pretože výsledok odvolacieho konania obdobný jeho zastaveniu oneskorenými odvolaniami zavinila žalovaná. Vzhľadom k uvedenému preto úspech z hľadiska náhrady trov odvolacieho konania odvolací súd pričítal opačnej strane sporu, t. j. žalobcovi.

22. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať dovolanie (§ 421 ods. 2 CSP).